

Szakmai beszámoló

A százhalombattai „Matrica” Múzeum kiadvány az ún. Matrica Füzetek újabb száma

A százhalombattai „Matrica” Múzeum ezen pályázati támogatásának köszönhetően folytathatta a Matrica Füzetek újabb számának színvonalas szakmai publikációs tevékenységét. A múzeum – régészetben felüli – gyűjteményeinek jellegéből (viszonylag kis darabszám) adódóan egy-egy tárgy együttes, illetve helyben kutatott téma publikálása cikkméretű formátumban kivitelezhető leginkább. Ugyanakkor, egy-egy gyűjteményegység (lásd 2. fejezet), illetve aktuálisan kutatott téma (lásd 1. fejezet) viszonylag hosszabb távon rendezzi, és helyezi el a mai tudományok környezetébe a tárgyalt témakört.

A Matrica Füzetek ezen kötetének összetétele igen jól tükrözi a város (elsősorban a modern 20. századi történetiségét) valamint a múzeum Régészeti Parkja miatti sajátosságát. A településen mind a mai napig meghatározó jelleggel felismerhető és jól elkülöníthető a 20. század eleji 3000 lelket számláló halászó, földműves falu és a század 70-es éveiben néhány év alatt felépített szocialista város. Ebben a társadalmilag és szociálisan is megosztott közösségben a múzeumnak (és Régészeti Parknak) jelentős közvetítő szerepe van. Ezért is nagyon fontos, hogy a Matrica Füzetek jelen számában mindkét közösség sajátjának tartott értékeit tárgyaljuk.

Az első tanulmánynak, Németh Nóra írásának tárgya tulajdonképpen Százhalombattának inkább szellemi, mint tárgyi örökségéhez tartozik. Legfőbb érdeme és érdekessége, hogy a százhalombattai Szent László plébániatemplomot behelyezi a 20. század eleji magyar, sőt bizonyos mértékig nemzetközi építészettörténeti környezetbe. Minderre a templom tervezője, Tóry Emil építész és egyetemi oktató munkásságának ismertetésén keresztül nyílt lehetőség. A második tanulmányt, Balpataki Katalin munkáját a klasszikus értelemben vett gyűjteményi publikációnak lehet nevezni. A cikk célja, hogy a Múzeum történeti gyűjteményének egy igen speciális – és a szakirodalomban ritkán kutatott – tárgyi emlékanyagát mutassa be. Mondhatni, hogy az írás a muzeológusi felelősségtudat kifejeződésének egyik legjobb példája. A harmadik tanulmány, Tóth Zsuzsanna cikke a 21. századi múzeumi feladatok szerteágazó teendőinek egy igen hangsúlyos ágából, a múzeumpedagógiából nyújt ízelítőt. Fontos kiemelni, hogy a százhalombattai „Matrica” Múzeum és Régészeti Park múzeumpedagógusa a város modern ipari története miatt speciálisan nehéz helyzetben van. A lakosság meghatározó része első vagy második generációs lakó. Ezért a helyi értékek iránti érdeklődése és az azonos közösséghez való tartozás eszméje és annak értéke még csak most kezd kialakulni. A lakosság nagy részének nincsen saját, több generációra visszavezethető személyes kötődése a településhez. Ugyanakkor, annak ellenére, hogy a régészetet általában

romantikus léggör lengi körül, a városban található európai jelentőségű régészeti emlékek mégis inkább elvont elméleti tárgyak maradnak. Felvetődhet, hogy a múzeumpedagógusnak így nem csupán a modernkor kihívásait kell figyelembe vennie, de két egymástól – korban is – végtelen távolságban lévő jelentéseket, jelenségeket kell élményszerűen áthidalnia és összekötnie. Az itt olvasható példák jól illusztrálják a ragyogó megoldásokat, melyeket a „Matrica” Múzeumban kidolgoztunk és alkalmazunk.

A kötet kiadása megtörtént, az Országos Széchényi Könyvtárba eljutattuk a köteles példányokat (lásd a csatolt visszaigazolás). A 150.000,-Ft támogatást nyomdaköltségre számoltuk el (lásd pénzügyi elszámolás). A kötetet a szakmai társintézményekhez folyamatosan juttatjuk el.

Százhalombatta, 2019. május 22.

Vicze Magdolna PhD. sk.
igazgató

„Matrica” Múzeum és Régészeti Park

